

ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1946

Vyhlášené: 12.06.1946 Časová verzia predpisu účinná od: 17.07.1946 do: 31.03.1964

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

126.

Z á k o n

ze dne 16. května 1946

o úpravě zemědělských pachtovních poměrů.

Prozatímní Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

Č Á S T I.

Drobné pachtý.

§ 1.

(1) Roční pachtovné z 1 ha pozemků zemědělsky užívaných - vyjímajíc pozemky užívané k provozování zahradnictví a sadařství, jakož i rybníky, vinice a chmelnice - smluvené anebo stanovené jakýmkoliv jiným způsobem (např. v dražbě), nesmí přesahovati níže uvedené množství obilí nebo, je-li pachtovné stanovené v penězích, peněžitou částku rovnající se ceně tohoto množství obilí, vypočtené podle odstavce 2, a to:

u pozemků s čistým katastrálním výnosem do Kčs:		
5.—	1.10 q	žita a ovsa v poměru 1:1
10.—	1.95 q	—"
15.—	2.55 q	—"
20.—	3.— q	pšenice a žita v poměru 1:1
25.—	3.30 q	—"
30.—	3.55 q	—"
35.—	3.70 q	—"
40.—	3.85 q	—"
45.—	3.95 q	—"
50.—	4.05 q	—"
55.—	4.10 q	—"
60.—	4.15 q	—"
65.—	4.20 q	—"
70.—	4.25 q	—"
75.—	4.30 q	—"
80.—	4.35 q	—"
90.—	4.40 q	—"
100.—	4.45 q	—"
110.—	4.50 q	—"

(2) Jsou-li pro jednotlivé druhy obilí úředně stanoveny různé ceny podle velikosti zemědělského závodu, jest rozhodnou pro výpočet peněžité částky podle odstavce 1 nejnižší prodejní cena stanovená úředně pro výrobce; je-li takových nejnižších prodejních cen stanoveno vzhledem k jakostním stupňům obilí více, jest pro výpočet pachtovného, stanoveného podle cen obilí, rozhodný aritmetický průměr všech těchto prodejních cen.

(3) Propachtují-li se zemědělské pozemky smlouvou, mohou se smluvní strany řídit místo ustanoveními předchozích odstavců předpisem § 3.

§ 2.

Okresní národní výbor může po slyšení okresního sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců povolit propachtovateli na jeho žádost, aby požadoval vyšší pachtovné, než je stanoveno v § 1, odst. 1 a 2, pokud to odůvodňují okolnosti hodné zvláštního zřetele (ohled na osobu propachtovatele neschopného k práci, který by jinak upadl v nouzi a pod.) a pokud to dovolují zásady národohospodářsky odůvodněných úplat.

ČÁST II.

Pachty hospodářských celků a některých zvláštních pozemků.

§ 3.

(1) Propachtují-li se hospodářské celky po případě s příslušenstvím (dvory, statky nebo usedlosti) nebo pozemky vyňaté v § 1, odst. 1, nesmí pachtovné činiti více než 3 % z kapitálu odpovídajícího obecné hodnotě předmětu pachtu.

(2) Ustanovení § 2 platí i pro pachty nemovitostí uvedených v odstavci 1.

§ 4.

(1) Ustanovení §§ 1, 3 a 5 se nevztahují na pachtovní poměry, kde propachtovatelem jest osoba, která nevlastní více než 20 ha pozemků jakéhokoliv druhu a jest na výnosu pachtovného existenčně závislá; jsou-li tyto okolnosti mezi stranami sporné, rozhodne o věci na návrh kterékoliv z obou smluvních stran okresní národní výbor, v jehož obvodu je pachtovaná nemovitost, po slyšení místního sdružení příslušného Jednotného svazu zemědělců. Pro určení výše pachtovného platí v těchto případech obecné cenové předpisy. Tyto předpisy platí také, propachtují-li se hospodářské celky, u nichž převládá co do výměry půda lesní, nebo propachtují-li se pouze lesní pozemky.

(2) Ustanovení §§ 1, 3 a 5 se nevztahují rovněž na pachtovní poměry, kde propachtovatelem je státní správa železniční, silniční nebo vodocestná.

ČÁST III.**Společná ustanovení.****§ 5.**

(1) Pokud jde o pachtovní poměry uzavřené před účinností tohoto zákona, při nichž bylo stanoveno (§ 1, odst. 1) pachtovné vyšší, než je podle okolností případu dovoleno předcházejícími ustanoveními (§§ 1 a 3), sníží se i toto pachtovné, pokud se stane splatným za účinnosti tohoto zákona, na stanovenou horní hranici, nepožádá-li propachtovatel do 30 dnů po počátku účinnosti tohoto zákona za povolení výjimky podle § 2. Zamítne-li se taková žádost pravoplatně, jest pachtovné upraveno, jako kdyby nebyla vůbec podána.

(2) Nedohodnou-li se strany o částce, na kterou jest pachtovné podle odstavce 1 snížiti, ve lhůtě v témže odstavci uvedené, mají právo žádati nejdéle v další lhůtě 15 dnů u okresního soudu, v jehož obvodu jsou pachtované nemovitosti, za určení pachtovného. Soud o této žádosti rozhodne podle zásad řízení nesporného.

§ 6.

Pokud pachtovné stanovené (§ 1, odst. 1) za účinnosti tohoto zákona převyšuje horní hranici podle §§ 1 a 3, je stanoveno neplatně.

§ 7.

(1) Pachtýř zemědělských nemovitostí je oprávněn odstoupit bez výpovědi od pachtovní smlouvy, která byla uzavřena přede dnem faktického skončení německé a maďarské okupace, prokáže-li potvrzením okresního národního výboru, v jehož obvodu jsou pachtované nemovitosti, že na nich nemůže řádně hospodařiti, protože byl ustanoven národním správcem zemědělského podniku podle předpisů o národní správě, nebo se stal přidělcem podle předpisů platných pro konfiskaci a urychlené rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa a pro osídlení zemědělské půdy Němců, Maďarů a jiných nepřátel státu českými, slovenskými a jinými slovanskými zemědělci, anebo provozuje zemědělský podnik, kterého v době nesvobody pozbyl pod tlakem okupace nebo národní, rasové nebo politické persekuce.

(2) Právo odstoupiti od smlouvy zanikne, neuplatní-li je pachtýř do 3 měsíců ode dne, kdy nastaly pro ně podmínky podle odstavce 1, a nastaly-li tyto podmínky před účinností tohoto zákona, do 3 měsíců ode dne, kdy tento zákon nabude účinnosti.

§ 8.

Ustanovení tohoto zákona platí i o podpachtech.

§ 9.

Změní-li se podstatně hospodářské poměry, může vláda nařízením změnit nejvyšší přípustné hranice pachtovného, uvedené v §§ 1 a 3.

§ 10.

Tento zákon nabývá účinnosti 7. dne po vyhlášení; provede jej ministr zemědělství a ministr spravedlnosti v dohodě se zúčastněnými členy vlády.

Dr. Beneš. v. r.

Fierlinger v. r.

Ďuriš v. r.

Dr. Drtina v. r.

